

Please note! This is a self-archived version of the original article.

Huom! Tämä on rinnakkaistallenne.

To cite this Article / Käytä viittauksessa alkuperäistä lähdettä:

Hiipakka, M. & Taitto, V. (2022) Uusia kiertotalousosaajia muovipakkausalalle: PackAlliance-hankkeen pilottikoulutus päätökseen. *MuoviPlast*, 3/2022, 20.

Uusia kiertotalousosaajia muovipakkausosalalle

- PackAlliance-hankkeen pilottikoulutus päätökseen

Teksti: Marita Hiipakka, TAMK ja Vesa Taitto Kuva: Vesa Taitto

PackAlliance-hankkeen pilottikoulutus "Specialist in the Circular Economy of Plastic Packaging" on neljän eurooppalaisen korkeakoulun ja yritysten yhteistyönä tuotettu kokonaisuus, joka vastaa muovipakkausten kiertotaloudessa havaittuun osaamis- ja koulutusvajasteeseen. Syksyllä 2021 alkanut kahdeksan kuukauden koulutus on nyt tulossa päätökseen, ja muovipakkausten kiertotalouden uudet osaajat ovat valmiina haasteisiin.

Osaamista kokonaisvaltaisesti koko arvoketjun laajuudelta

Koulutuksen tarve tuli suoraan muovipakkausteollisuuden ja erilaisten sidosryhmien esiin nostamista asioista. Tavoitteena oli kouluttaa osaajia, joilla on moniulotteinen ja kokonaisvaltainen käsitys muovipakkausten kiertotaloudesta sekä kykyä soveltaa oppimaansa muovipakkausten arvoketjussa. Koulutuskokonaisuus eteni teemoinnain. Ensimmäisessä moduulissa keskityttiin uusiin ja biopohjaisiin materiaaleihin sekä niiden käyttömahdollisuuksiin. Kokonaisuus jatkui moduulilla, jossa tarkasteltiin pakkausteollisuuden uusien valmistusprosessien tärkeimpiä teknisiä ja taloudellisia mahdollisuuksia sekä kuvattiin kiertotalouden edellytyksiä pakkaussuunnittelussa. Kolmannessa moduulissa keskityttiin jäteologistikkaan ja lajitteluun, uusiin liiketoimintamalleihin muovijätteen hallinnassa sekä käsiteltiin muovijätteen taloudellisia, ympäristöön liittyviä ja lainsäädännöllisiä näkökulmia. Viimeisessä teoriomoduulissa keskiössä olivat muun muassa kansalaiset ja kuluttajat, viestintä ja vuorovaikutuskansalaisten aktiivinen osallistuminen sekä kuluttajien rooli yrityksen arvonaluonnissa.

CHAINS-moduuli valmensi yritysyritysteistyöhön ja tiimityöskentelyyn

Pilottikoulutuksessa toteutettiin myös kehitys- ja innovaatiomoduli "CHAINS", jossa opiskelijat ratkoivat tiimeinä yritysyritysteistyksen asettamia haasteita. Tämän lisäksi CHAINSien ideana oli perehdyttää opiskelijat design thinking -ajatteluun ja vahvistaa heidän ryhmätyötaitojaan sekä itsensä johtamista. CHAINS-moduuli oli alun perin suunniteltu toteutettavaksi kansainvälisenä vaihtona, mutta tilanteen kiihtyessä Itä-Euroopassa, eri CHAINSit toteutettiin lopulta kansallisina ja etäopiskeluna. Suomessa järjestettiin tapahtumia myös kasvokkain, kuten vierailu hankkeen yritysyritysteistyksen Pyrollin Pakkauset Oy:n Tampereen tehtaalle ja PlastExpo Nordic- ja PacTec-messuille.

Kansainvälisessä koulutuskokonaisuudessa on mahdollisuuksia

Kansainvälisen koulutuksen järjestäminen on ollut mielenkiintoinen kokemus, vaikka karikoilta tai kulttuurierojen tuomien toimintatapojen erilaisuudeltaakaan ei ole vältytty. Suomen opiskelijajäseniä ovat arvostaneet koulutuksen kokonaisvaltaisuutta, mitä voi soveltaa työelämässä.

- Tässä on saanut jäseneltyä monia vuosien varrella töissä opittuja palasia osaksi suurempaa kokonaisuutta. Samalla muovin ja kiertotalousosaaminen on kehittynyt ja materiaalitietämys biopohjaisista materiaaleista on kasvanut, kertoo Tiina Mustonen.

TAMKin ja Pyrollin yhteisesti vetämän viimeisen moduulin ohjelmaan kuului vierailu Pyrollin tehtaalle Tampereella. Kuvassa vasemmalta Pyrollin Jani Markkanen ja koulutuskokonaisuuden suorittaneet Tiina Mustonen, Artem Yunakovskiy ja Henna Nevala.

Kaikkien teemojen opetus koettiin sisällöltään relevantiksi sekä oppimista ja taitojen ja osaamisen kehittymistä tukevaksi. Mielenkiintoiseksi koettiin myös eri maiden erot esimerkiksi muovien kierrätyksen nykytilanteeseen.

- Hain mukaan koulutukseen saadakseni lisätietoa muovipakkausteollisuuden nykytilasta ja sen haasteista. Toivoin näkeväni koulutuksen aikana laajalti erilaisia kehityssuuntia vastuullisuuteen ja kiertotalouteen liittyen, joilla muovipakkausteollisuuden ongelmakohtiin löydettäisiin ratkaisuja. En joutunut pettymään. Koulutus oli monipuolinen ja haastava, ja tarjosi kattavat perustiedot myös alaan aiemmin perehtymättömille, kehuu Henna Nevala.

- Toivon, että tulevaisuudessa alalla kiinnitetäisiin huomiota erityisesti uudelleenkäytettävien pakkausten kehitystyöhön. Uudelleenkäyttö on nopeasti nousemassa houkuttelevaksi vaihtoehdoksi kierrätyksen rinnalle ja uudelleenkäytettävillä pakkauksilla on tulevaisuuden kiertotalousyhteiskunnassa runsaasti potentiaalia, uskoo Nevala.

CHAINS-moduuli toimi Suomessa hyvin ja tuki opiskelijoiden oppimista muun muassa etätyöskentelytaidoissa, projektityössä ja oman näkökulman laajentamisessa. Opetusmenetelmät sallivat joustavuutta ja itsenäistä työskentelyä ja niiden tavoitteena oli antaa tilaa myös vapaalle ajattelulle ja luovuudelle. Suurimmat haasteet pilottikoulutuksessa koettiin kurssin työmäärän ja aikataulutusten kanssa.

Pilottitoteutuksesta jatkuvaan oppimiseen

Pilottitoteutuksessa kerättyjä kokemuksia ja palautetta hyödynnetään opetusmateriaalien ja kurssien parantamisessa. Materiaaleja käännetään kansallisille kielille ja ne tulevat julkisesti saataville myöhemmin tänä syksynä. TAMKissa koulutusta suunnitellaan toteutettavaksi myös jatkossa, joko laajana kokonaisuutena tai pienempinä moduuleina, joissa opiskelija voi esimerkiksi päivittää osaamistaan halualtaan teema-alueelta.